

Mbiu ya mgambo kwa gazeti la Kiswahili kwa Waswahili

Na Abdulrahman Sheriti

WANACHI walio mashabiki na wasomaji maarufu wa magazeti ya lugha ya Kiswahili wana-jijua ni kwa nini magazeti ya Kiswahili yanashindwa kuishi ama ni sababu gani hasa inayo-sababisha magazeti hayo 'kufa' kifo kisichotazamiwa.

Kwa hakika, wananchi hao hasa kutoka mkoa wetu wa Pwani hupendelea zaidi kusoma magazeti ya Kiswahili lakini hukosa 'uhondo' siku za Jumapili wakati ambapo hakuna gazeti lolote la lugha hiyo linalochapishwa.

Nchi yetu ya Kenya inathami sana lugha ya Kiswahili lakini inasikitisha kuona Jumapili wasomaji wa Kiswahili hukosa upumbazi ambao wasomaji wenzao wa magazeti ya Kiingereza huupata siku hiyo.

Kulikuwako gazeti moja lilijitokeza kila Jumapili na likawa maarufu kwa wasomaji wa Kiswahili waliofurahikia kuanzishwa kwake. Lakini liliwapa pigo kubwa kwa wasomaji wake liliposhindwa kujihami na likatoweka 'ghafa' bila ya kutegemea.

Matangazo

Sababu kubwa iliyoelezwa na Wakurugenzi wa gazeti hilo wa kulifunga gazeti hilo ni kwamba walikosa matangazo ya biashara; matangazo ambayo ni kawaida kwa gazeti lolote kupata katika kujien-deleza na kujipatia faida.

Likajitokeza gazeti lingine lilojaribu bahati yake lakini nataraji kutoweka na kukosekana kwake kila wakati kumetokana na ukosefu wa matangazo ya biashara. Ingawa wafanya kazi wa magazeti ya Kiswahili wanajitahidi kupata matangazo, hushindwa kupa-pata na mwishowe huwa hakuna la kufanyia ila kulia gazeti.

Litakuwa jambo la busara ikiwa Serakali yetu tukulu inayositiza umuhimu wa lugha ya Kiswahili itafikiria angalau litoke siku za Jumapili. Gazeti kama hilo halitopala shida ya matangazo kwani Wizara na Idara mbali za Serakali zitatoa malangano na kusaidia kuendesha gazeti kama hilo.

Ama ikiwa watu binafsi wata-jitokeza kuanzisha gazeti la Kiswahili, basi mashirika ya Serakali yangelijitokeza kusai-dia kwa kutoa matangazo ili wananchi wasomaji wa Kiswahili wapate kuyasoma na kujua kama kuna nafasi za kazi ambazo waweza kuzifanya wapate kufanya maombi.

Umefika wakati kampuni zinazosimamia magazeti zifanye taratibu za kuanzisha gazeti la Kiswahili kwa siku za Jumapili ili wananchi wanufaike kwa habari moto kutoka nchini na Ulimwenguni badala ya kuwekewa habari hadi Jumata ambapo ladha yake huwa imeshafoweka.

BALOZI WA OMAN AZURU PWANI

MMOJA KATIKA watu mashuhuri wa Nairobi walioteremkia huku Pwani kusherehekea Sikuuu ya Idd-ul-Fitr alikuwa Balozi wa Oman, Mheshimiwa Sheikh Abdulla Said Abdulla.

Mheshimiwa Sheikh Abdulla alisali sala ya Iddi katika Msikiti wa Ibadhi mjini Mombasa. Baada ya sala na kutoa mkono kwa Waslamu waliofika kusali pamoja naye, aliruka kwa ndege mpaka Malindi na Lamu ambako alitoka zawadi za Qurani Takatifu katika misikiti yote ya miji hiyo kwa niaba ya Wizara ya Auqaf ya Oman.

Aliporudi Mombasa, alizuru Masjid Baluchi ambako pia alitoka nakala chache za Qurani Alipokewa na Imamu wa msikiti, Mullah Abdulrasul Tajadin; Mweyekiti wa Jumuiya ya Wabaluchi, Haji Adam Suleiman; Katibu wa Jumuiya Maalim Mohamed Kamal Khan, na Mzee wa Kibuluchi, Sheikh Sood Suleiman Mirza.

MSIKITI WA TABAKA ZOTE

Sheikh Sood alimshukuru Sultan Huyo kwa zawadi yake na akamuomba ambalegheshee Balazi Qaboos wa Oman salamu nyingi za heri kutoka kwa Waslamu wote wa Jamhuri ya Kenya. Na Maalim Kamal Khan akiongeza kwa kusema hakuna zawadi bora kuliko Qurani ambayo imekusanya Maneno ya Mweyekiti-Mungu, ni zawadi yenye kuleta baraka kwa wale waliotoa na wale waliopoeka.

Mheshimiwa Sheikh Abdulla katika jawabu yake aliwasifu Wabaluchi kwa kujenga msikiti wa kupendeza sana unaozalwa na Waslamu wa tabaka na jinsi zote.

Mwisho akasema kuwa Kenya na Oman zina urafiki mkubwa sana na kuwa nchi hizi mbili zimekuwa na fungamano la kihistoria kwa kame nyingi.

Umefika wakati kwa viongozi ambao bado wanaekeana dukuduku la moyo na uchukivu kwa mwenzake, aliondowe dukuduku hilo mara na washirikiane kwa maendeleo ya haraka.

Johnson Mwero, MOMBASA.

SAUTI ZA WASOMAJI
COASTWEEK Sanduku
La Posta 87270,
Mombasa KENYA

Viongozi Pwani wacheni mizozo

MSOMAJI maarufu wa gazeti la COASTWEEK, alitokeza leo kutoa ombi kwa viongozi wetu wanasisa kutenge pamoja katika kazi za viongozi wa taifa.

Viongozi kutoka ombi hii kutokana na mitigoro mitano midogo ambayo wanasisa wetu wa Pwani wanayazusha na kuleta hali ya kutowawana na hii ndiyo sababu ambayo kwa mambo kama hii ya maendeleo kurudi mwanzoni.

Kwa wakati huu ambapo wakazi wa Mombasa inajipanga kuhangisha fedha kwa ajili ya mchango wa shule ya Mwingi, viongozi wetu wanahitaji kushahua tofauti kulikozana na wafanye kazi ili mkoa wetu unang'ashe fedha nyingi za kutenge rekodi wakati Rais Moi alikuwembelea kuendesha kutembea hivyo.

Kampungeza Waziri wa Serikali za Mitaa, Bw. Stanley Oloitiptip kwa juhudi yake ya kileta usuluhisho wa kuduma kutoka yake na Bw. John Keen. Kwa huu wa Bw. Oloitiptip wanahitaji kuigwa na viongozi wa Pwani wa kufanya masilahi kwa matulaa ya wananchi na maendeleo ya mkoa.

KILIO CHA WAKAZI WA MWANDA

WAKAZI wa Mwanda wana pata matatizo mwingi sana kutokana kwamba hakuna afisa wa kupima nyama. Watu wanategemea mifugo yao baada ya kuzaa lakini sasa hatwezekani kwa sababu hakuna mtu wa kupima nyama.

Nikiwa sababu hiyo hivi sasa watu hawali nyama kabisa katika taarafa hii. Tungeomba serikali iamdike mtu ambaye ataangalia suala hili.

Na pia zahanati ya Mwanda haina madawa kwa miezi mingi hivi sasa na inalazimwa watu na watoto kusafiri hadi Wesu kwa matibabu. Twaomba serikali ifikirie zahanati hii.

Mnyika Mwaigho, Magongo, MOMBASA.

HUU NI WAKATI WA WAZAZI NA WANAFUNZI KUIREKEBISHA

MMWA WA masoma hapa Kenya umbekiwa na kipindi limo pekee kumalizika na hivyo kuwapeleka wanafunzi katika madarasa mapya, kwa kutuzo ama kwa kuvilikwa. Katika kipindi hichi cha pili kina chomalizika tarehe saba Agosti, kulikowemo na mtihani wa majaribio, yaani mata-vansho ya ule Mtihani wa Kenya nzima wa C.P.E.

Madhumuni ya mtihani huu, ni kuwaandaa wanafunzi wa madarasa ya saba ili waanze kuzoza aina yenyewe ya mtihani na iwalettee wanafunzi hao kuanza kutetemeka siku ya mtihani. Kadhalika mtihani huu humsaidia mwalimu wa darasa la saba kwa kumkumbusha baadhi ya mambo ambayo hahayafunzi. Na mara nyingi hutokea kwamba wanafunzi anayefaulu katika mtihani huu wa majaribio, basi pia hutaulu katika mtihani wenyewe, na yule kwa ajipinda na akasawazisha ratiba yake ya kudurusu.

Kwa hivyo huu ni wakati mzuri wa mzazi kumrakibisha mtoto wake baada ya kwisha kuona vile alivyofanya katika mtihani wa majaribio. Lakini tabia hii ya wanafunzi kuti na kudaris masomo yao kwa shehaha ya kufanya mtoto zaidi katika mtihani wao haipo hapa Mombasa. Hapa Mombasa, maana ya likizo hapa mjini Mombasa, huchukuliwa kuwa ni wakati wa wanafunzi kucheza mpira, kuanza kumiminka katika vilabu vya usiku kwa mpira, kuchukua mafunzo ya kulewa na kuvuta sigara na kufika kuingia mitaani kwa mitindo ya mavazi namna hii.

Ukayo wa matendo haya ni kwamba wanafunzi hawa wakati wa kufanya vituko hivi vyote hawachukuliwi hatua yoyote. Na kwa vile wanafunzi hutumia mwezi mzima wa majaribio katika hali hii ya kuharibu akili zake, basi mara mara wanafunzi yanapofunguliwa, huwa watoto hawa hawakujijua wanakata yoyote ya elimu. Hivyo wao wao huwa wakati wa wamalize huo mwaka ili wakaendelea na mtihani wa ana. Hii ni moja miongoni mwa sababu zina-ambayo Wilaya ya Mombasa siku zote shindwe na Wilaya yoyote katika matokeo ya C.P.E.

Wakati sababu yoyote ya Wilaya ya Mombasa siku zote wanafunzi nanga kwenye matokeo ya C.P.E., maana ni ambazo haripatikani katika Wilaya nyengine. Lakini wakati bulweta na wazazi ambao wanawapenda sana wanata wao hadi hukia wakati ambapo mwanafunzi hawakata shule muda wa wiki tatu ama zaidi, na wakati hawakata, basi mrazi atakuja kumsaidia.

Haya tuneyana kwa macho yetu, yaani mzazi anampa mtoto wake atokoe shule. Sasa mtoto sampuli hino huna ambae natija gani katika mtihani. Mtoto umleavyo mtihani huna. Hatuna budi kuwatambabisha baadhi ya wanafunzi wa Mombasa kwamba nuna tabia ya kudekeza mtoto wao, na huku kudekeza ndiko kunakowaharibia wanafunzi mesikini.

WANABAHARIA wa Manowari ya Kijeshi ya Kimerikani USS CORONADO (AGF-11) iliyo-zuru Mombasa hivi karibuni walitoka zawadi na vifaa mbali mbali kwa shule, hospitali na makao ya walemavu wakati wa ziara yao. Pichani wanamaji Robert L. Holdredge na William R. Walls Jr. wanaonekana wakipeana zawadi za ng'uo kwa mwalimu wa shule ya viwete Port Reitz Bw. Mbaru akiwa pamoja na wanafunzi wake. Picha: FRED KLEINBERGER JR.

COASTWEEK JISHINDIE Miavuli maridadi katika shindano jipya la kujaza SWAHILI CROSSWORD NO. 124

- KWENDA KULIA:**
1. Samaki mkavu wa ku-ankwa.
  2. Pevuka, komaa.
  3. Yaambiwa kuwa.
  4. Mchezo wa ngumu.
  5. Ndani kwa Kimombo.
  6. Aina ya samaki wa bahari.
  7. Hewa.
  8. Kanya, kataza.
  9. Mbele mauti nyuma.
- KWENDA CHINI:**
1. Wingi wa neno wangwa.
  2. Bembeleza.
  3. Chagua moja moja ukiweka kando.
  4. Karata yenye chapa ya bibi, mke.
  5. Jinsi, namna.
  6. Sehemu muhimu katika jicho.
  7. Bila kula hala karata moja katika mchezo wa karata.
  8. Moyo.
  9. Washa.
- Washindi wa Fumbo la Kujaza Maneno No. 123**
- 1] Edward Mutahi, Sanduku la Posta 90352, Mombasa.
  - 2] Richard N. Kinga, Sanduku la Posta 93100, Changamwe.
  - 3] Eminentude Nyeri, Sanduku la Posta 96112, Likoni, Msa.
- Washindi waombwa walifika afisani mwa COASTWEEK MAJIBU YA SHINDANO LA FUMBO LA KUJAZA MANENO NO. 123 -

1	2	3	4	5	6
				7	
8				9	
		10			
12	13			14	
			15		
16					

JINA .....
SANDUKU LA POSTA .....

KWENDA KULIA:

1. KONGOWEA, 5. NDAMA, 7. IWE, 8. AM, 10. UKAME, 12. DONDA, 13. UK, 14. JINA, 15. TUMBA, 16. FUA, 17. AGUA.

KWENDA CHINI:

1. KINANDA, 2. GOMA, 3. ELEZA, 4. TELERA, 6. AMBA, 9. LINGUA, 11. MUNDU, 14. JAA, 15. TU.

Shindano la Fumbo la Kujaza Maneno:

Uamuzi wa majaji utakawa wa mwisho. Hakuna malaka mko yoyote yatakayo kubalwa. Washindi watatu kila baada ya wiki mbili walipata miavuli maridadi. Shindano hili limehamaniwa na COASTWEEK LIMITED, Mombasa.

Jawabu za Fumbo hili lipelekwe kwa Mbaruni, COASTWEEK, Sanduku la Posta 87270, Mombasa, Kenya. Siku ya Jumatatu lastarhe 26.8.81 saa mwekundu shindano hili litakuwa muhimu.